

פלטפורמה דיגיטלית להתמודדות בתופעת האלימות בחברה הערבית

הצעת יוזמה לקרן פריזמה
20.10.2021

1. רציונל היוזמה

האלימות בחברה הערבית הפכה את חיי מרבית האזרחים הערבים לגיהנום יומיומי, היא מתעצמת מיום ליום ומגיעה לממדים המסכנים לא רק את החברה הערבית אלא את כל המדינה. תופעה זו נחשבת לאתגר האסטרטגי הגדול של המדינה. בעוד שקולות רבים מופנים לממשלה וארגוניה בבקשה לדאוג יותר לחינוך בחברה הערבית, יש מקום לקדם תכניות חינוכיות, תרבותיות וחברתיות מתוך מערכת החינוך הערבית שיכולות לעלות את המודעות לתופעה זו ולחזק את ההתמודדות בה.

בעקבות הממצאים והסטטיסטיקה המתעדת את העלייה באלימות על בסיס יומיומי, יוזמות המתמודדות בתופעה זו מוצעות מגופים רבים ובעיקר מעמותות חברתיות, תכניות ממשלתיות ומשרדי ממשלה. עם זאת, טרם הוצעו יוזמות חינוכיות להתמודדות עם הסוגייה מטעם מוסד אקדמי, לרבות המכללות הערביות להכשרת מורים. לכן, אנו מציעים בזה יוזמה בין מכללתית המשותפת בין אקדמיית אלקאסמי, באקה אלגרבית והמכללה האקדמית הערבית, חיפה. יוזמה זו מבוססת מסגרת למידה שיתופית חדשנית בין מכללתית.

2. תיאור היוזמה

היוזמה באה לרכז מידע, חומרים ופעילויות שתומכים בהתמודדות בתופעת האלימות בחברה הערבית, שיהיו זמינים בפלטפורמה דיגיטלית אחת זמינה ונגישה באופן מקוון לכלל מוסדות החינוך הערביים יסודיים וחטיבות ביניים. הפלטפורמה תיבנה בידי צוותים שכוללים מדריכים פדגוגיים, מומחים וסטודנטים משתי המכללות בליווי שני המובילים הדיגיטליים בהם.

הסטודנטים, המדריכים הפדגוגיים והמרצים יאספו מידע סטטיסטי על האלימות בחברה הערבית בציר הזמן, יפיקו קטעי ווידאו ופודקאסטים של אנשי דת שמציגים התייחסות ספרי הקודש והנביאים לתופעת אלימות, ויצגו תכניות חברתיות של עמותות שמתמודדות בתופעה זו.

המידע יוצג בפלטפורמה המקוונת בצורה מאורגנת, ידידותית וקלה לגלישה על ידי המשתמשים. האחראים גם יפתחו עם הסטודנטים פעילויות דיגיטליות לימודיות לתלמידי בית הספר היסודי וחטיבת הביניים, שמעלות את המודעות בקרב התלמידים להשפעות השליליות של תופעת האלימות על חיינו ועתידנו. בנוסף, יפתחו תרחישים לאירועי סימולציה כפעילות חינוכית לפרחי הוראה ומורים בבתי ספר, לרבות צפייה בסרטונים וניתוחם עם המורים בבתי הספר והסטודנטים פרחי ההוראה. הפעילויות יתייחסו גם למגוון מיומנויות התנהגותיות קוגניטיביות ורגשיות הרלוונטיות לניהול סיטואציות חברתיות מורכבות, כמו: שליטה עצמית, ניהול כעסים, זיהוי קשר בין אירועים, מחשבות, רגשות והתנהגויות.

מורים בבתי ספר ערביים יסודי וחטי"ב יוכלו להשתמש בפלטפורמה זו להעלאת המודעות להשלכות השליליות של תופעת האלימות, ולחנך נגדה דרך משחקים ופעילויות חברתיות.

פרחי הוראה מכל המכללות הערביות יוכלו לבסס חלק מהפעילויות החינוכיות הכיתתיות במהלך ההתנסות המעשית שלהם על הפעילויות המוצגות בפלטפורמה זו. הם גם יוכלו להעשיר אותה בהוספת פעילויות מדי שנה.

אחראים על לימודים בלתי פורמאליים במכללות יוכלו להשתמש בפלטפורמה ולהעשיר אותה בפיתוחים לתרחישים עדכניים.

ביצוע היוזמה יתנהל במערכת Moodle במכון מופ"ת, אבל התוצרים יוצגו באתר אינטרנטי פרסומי חינוכי נגיש לכלל בתי הספר והמכללות להכשרת מורים.

3. המובילים הדיגיטליים

ד"ר נימר ביאעה – אקדמיית אלקאסמי, באקה אלגריביה.
גב' וופא זידאן – המכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל, חיפה.
המובילים ילוו ויתמכו בבניית הפלטפורמה והפעילויות ביוזמה.

4. חברי צוות היוזמה

4.1 אקדמיית אלקאסמי

- (1) **מר עותמאן ג'אבר** - מדריך פדגוגי להוראת מתמטיקה ושילוב התקשוב לסטודנטים של שנה ג' מסלול חט"ב בבית סאלם חט"ב במעלה עירון במסגרת תכנית קהילת אקדמיה כיתה.
- (2) **מר וייסאם כיתאני** – מפתח האתר האינטרנטי של היוזמה
- (3) **ד"ר חנין וותד** – רכזת קהילת אקדמיה כיתה במכללה
- (4) **מנהל וצוות** מאמנים בבית סאלם חט"ב, לרבות יועצת, רכז פעילויות חברתיות ועוד.
- (5) **24 סטודנטיות** של שנה ג' התמחות מתמטיקה מסלול חט"ב שמתנסים בבית סאלם חט"ב.

4.2 המכללה האקדמית הערבית לחינוך - חיפה

- (1) **ד"ר אימאן אטרש** – חברת צוות מערך הוראה ולמידה דיגיטלית.
- (2) **ד"ר פתחי שמא** – ראש החוג לחינוך, ויועץ תוכן.
- (3) **עו"ד מוסלח קבלאן** – מרצה בחוג לחינוך, התמחות: מיגור אלימות בית ספרית.
- (4) **מר שרבל אליאס** – גרפיקה ועיצוב אתר היוזמה.
- (5) **30 סטודנטים** שנה ג' בהתנסות המעשית מהתמחויות מתמטיקה, מדעים ושפות מסלול חט"ב.

5. תכנית הפעולה ולו"ז להפעלה:

פעילות	התחלה	סיום
תכנון פרטי היוזמה : מטרות ויעדים, צוותים, פלטפורמת פיתוח, תהליכי יישום וחלוקת העבודה בין משתתפי היוזמה.	11/2021	11/2021
איסוף מידע סטטיסטי סביב תופעת האלימות. סקירת תכניות מוצעות על ידי משרד החינוך להתמודדות בתופעת האלימות בחברה הערבית. איסוף מידע על עמותות ותוכניות חברתיות המתמודדות בתופעת האלימות.	12/2021	12/2021
בניית אתר אינטרנטי שישמש כפלטפורמה דיגיטלית מקוונת סביב תופעת האלימות לכלל המכללות ובתי הספר היסודיים וחיבות הביניים במערכת החינוך הערבית.	01/2022	01/2022
הצגת החומרים שנאספו סביב תופעת האלימות בפלטפורמה הדיגיטלית	01/2022	01/2022
הכנת פעילויות חינוכיות לימודיות להתמודדות בתופעת האלימות והמשך איסוף מידע רלוונטי ליוזמה, במיוחד קטעי וידאו ופודקאסטים. התנסות בפלטפורמה בבתי הספר בהתנסות המעשית	02/2022	04/2022
	05/2022	05/2022
פרסום הפלטפורמה והתאמתה לקהל היעד.	06/2022	07/2022
שימוש בפלטפורמה במסגרת ההתנסות המעשית בבתי הספר במטרה לשפרה ולהעשירה בחומרים ופעילויות.	במהלך שנת הלימודים תשפ"ג	